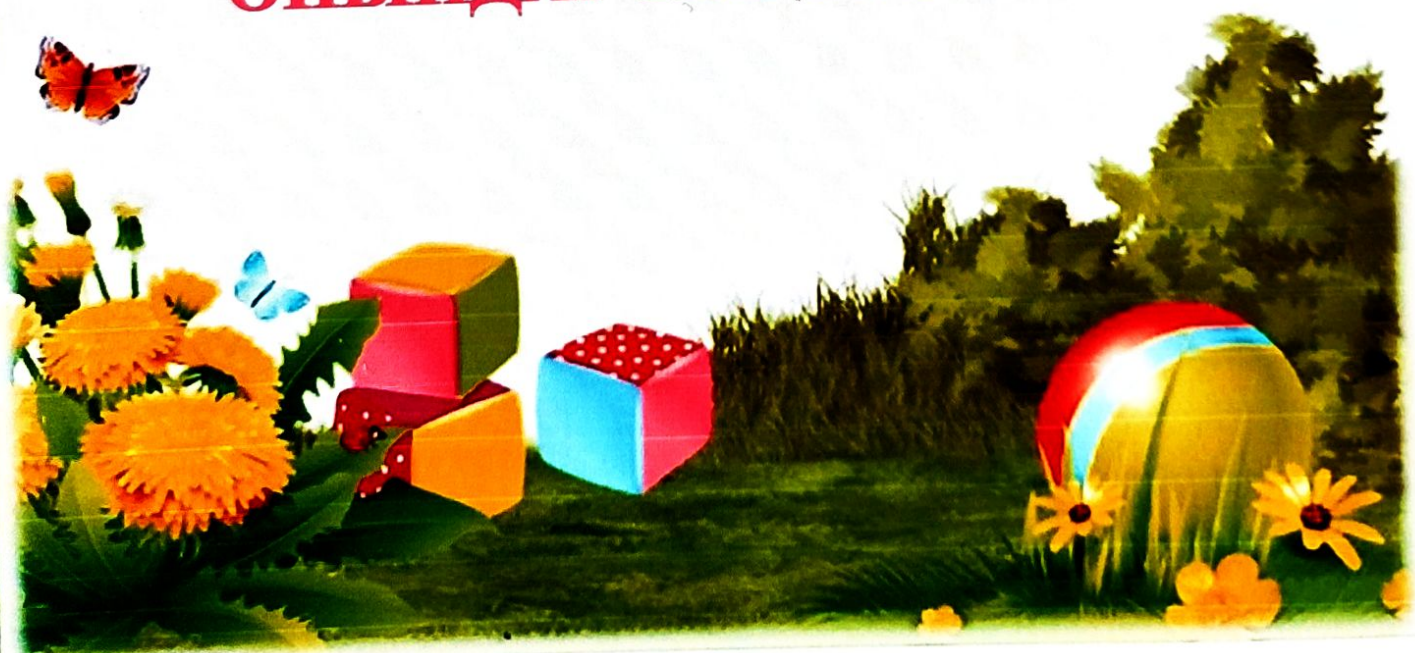

ӘЛЕУМЕТ БІЛІМ БЕРУ
САЛАСЫ БОЙЫНША
КІШІ ТОП
БАЛАЛАРЫНА АРНАЛҒАН
ДИДАКТИКАЛЫҚ
ОЙЫНДАР КАРТОТЕКАСЫ

Картотека № 1
«Бұл қай мезгіл?»

Мақсаты: күз мезгілінің ерекшеліктері мен өзгерістерін ажыратып айтқызу. Сөздік қорын байыту.

Көрнекіліктер: күзгі жапырақтар, суреттер.

Ойын шарты: күзгі бау-бақшадағы жемістер мен көкіністердің аттарын атап, пішіндерін, түстерін ажыратады.

Күздегі егін жинауды өмірмен байланыстыра айтады.

Күзгі жапырақтардың түстерін ажыратады.

Олардың ерекшеліктеріне тоқталады.

Күзгі ауа-райының ерекшелігін айтады.

*Картотека № 2
«Балабақша»*

*Мақсаты: балабақша қызыметкерлерін және оларға қажетті құралдарды дұрыс атап, ажырата білуге үйрету.
Көрнекіліктер: тәрбиеші, дәрігер, аспазшы және оларға қажетті құралдар.*

Ойын шарты: тәрбиеші, дәрігер, аспазшыға керекті құрал-жабдықтардың аттарын атап, топтастырады.

Мысалы: тәрбиешіге қалам, дәптер, сызғыш т.б. құралдарды атап көрсету.

Картотека № 3

«Құстар біздің досымыз»

Мақсаты: Балаларға құстар туралы білім беру, білімдерін жетілдіре түсу.

Суреттер бойынша есте сақтау қабілетін дамыту. Құстарға қамқорлықпен қарауға баулу.

Ойын шарты: суреттер бойынша құстарды

екі топқа топтастыру. Балалар сұрақтарға жауап береді, бір-бірінің жауаптарын толықтырады.

- Қыстап қалатын құстарға қалай көмектесеміз?

- Құстар ұяны не үшін салады?

- Құстардың денесін не жауып тұрады?

Көрнекіліктер: Құстардың суреттері

Картоотека № 4
«Бұны қай кезде киеді?»

Мақсаты: әр жыл мезгілінде қандай киімдер киетінін баяндау арқылы сөздік қорларын молайтып, ауыз екі сөйлеуге баулу.

Көрнекілік: жыл мезгілдеріне сай киімдердің суреті

Ойын шарты: суреттегі киімдерді қай мезгілде киетіндігін айтқызу.

Киімдерді топтастыра білу.

Мыс: Қыста қолғап, шалғы, тон т.б

Картотека №5

«Өзім және отбасым»

Мақсаты: *Отбасындағы қарым - қатынас мәдениеті туралы түсінік беру, бақытты жанұяның қандай болу керектігін кеңінен түсіндіру.*

Ойын шарты: *суреттер бойынша әңгіме жүргізу.*

Бір үйде біз нешеуіміз? Бір үйде біз бесеуіміз.

Анам, әкем, апам, атам және мен.

Бір үйде біз нешеуіміз? Бір үйде біз бесеуіміз.

Балалар санамақты тыңдап, тәрбиешінің артынан қайталайды. Саусақтарымен санап көрсету арқылы санамақты қайталайды.

Санамақта ата, ана, аға, әпке, бауыр туралы айтылған.

Осы айтылғандардың бәрін отбасы деп атаймыз.

*Көрпотека №6
«Әдемі гүл»*

Ойынның мақсаты: Түстер туралы ұғымын бекіту, түстердің атын білуге машықтандыру,

Ойынның мазмұны: Топқа гүл тістеген күшіктің кіруімен газжайып сәт ұйымдастырылады. Күшік аузына тістеп кірген гүл шоғын терең дем алып иіскейді де, тыныс шығарған кезде гүлдер шашырап кетеді. «Ой балалар, мына гүлдерім шашылып қалды ғой, сендер маған көмектесесіңдер ме?» -деп сұрақ қояды.

Ол үшін гүлдердің түстерін анықтайық. Әрқайсың жерден жинап алған гүлдің түсін атауларың керек. Енді осы түстерге сәйкес көбелектерді қондырайықшы-деп ұсыныс жасалады
Көрнекілігі: Түрлі –түсті гүлдер, көбелектер

Картотека № 7
«Гүлдерді күтеміз»

Мақсаты: балалардың табиғатты рухани бағалау мәдениетін, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, яғни суару, қопсыту дағдыларын қалыптастыру.

Гүлдер сұлулық белгісі екенін, оларды күтіп-баптап, қамқорлыққа алу керектігін түсінеді.

Ойын шарты: гүлдерді екіге бөлу, дала гүлдерін газонның қасына іліп, ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою, суреттер бойынша әңгімелету.

Картотека № 8

Үй жануарлары және олардың төлдері

Мақсаты: Ойын арқылы танымдық, ойлау қабілетін коммуникативтік, танымдық және әлеуметтік құдіреттілігін дамыту, сөздік қорын молайту есте сақтау қабілетін дамыту. Балаларды үй жануарларына деген сүйіспеншілігіне арттыру арқылы үй жануарларына қамқорлық жасауға тәрбиелеу.

Ойын барысы: Балалар алдымыздағы тақтада әр түрлі түстермен берілген ұяшықтар бар. Осы ұяшықтардың түсі дұрыс тауып айтылса, оның артынан жасырылған үй жануарлары шығады. Үй жануарларын дұрыс тауып, төлдерін дұрыстап атап, көрсету керек.

Қажетті көрнекіліктер:

Үй жануарлары бейнеленген суреттер

Картотека №9
«Жануарларға қамқор боламыз»

Мақсаты: Балаларды жануарларға қайырымдылықпен қарауға тәрбиелеу. Балалардың үй жануарлары туралы білімін тереңдету және жүйелеу.

Ойын шарты: Балаларға үй жануарларының суреттері таратылып беріледі. Әр бала сурет бойынша үй жануары туралы білетінін немесе өз ойын білдіреді.

- Жануарларға қалай қарау керек, қандай қарым-қатынаста болу ережесін құрайық:

Жануарларды жақсы көру керек.

Жануарларды күту керек.

Уақытында тамақтандырып, серуенге шығарып отыру керек. Олармен ойнау керек.

Оларды ызаландыруға, аяқпен тебуге, ауыртуға болмайды

Көрнекіліктер: үй жануарлары мен дала жануарларының суреттері

Картотека № 10
«Отбасы»

Мақсаты: *Отбасы мүшелерін білу,
олардың отбасында атқаратын
қызметін үйрету. Үлкенді сыйлауға,
кішіге қамқор болуға тәрбиелеу.
Бауырмалдыққа, мейірбандыққа баулу.
Балалармен жеке жұмыс:*

Тақпақ жаттау

*Атамнан басталар,
Әжемнен қосталар
Отбасым мынылар:
Ең жақын адамдар —
Әкем мен анам бар,
Бір туған ағам бар,
Бір туған апам бар...
Бәрін жақсы көремін,
Еркелеймін, еремін!*

Картотека № 11
«Бізге күз не әкелді?»

Мақсаты: Күз бізге не әкелгені туралы білімдерін бекіту. Көкөністер мен жемістердің адам ағзасына пайдасы туралы ұғымдарын бекіту.

Ойын арқылы түстерді, жемістер мен көкөністерді ажырата және атай білуге үйрету.

Көрнекіліктер: **Күздің суреттері, жемістер мен көкөністердің суреттері.**

Ойын шарты: суреттерін көрсетіп, олардың бір-бірінен ажыратып айту тапсырылады. Білімдерін анықтау барысында олар туралы балалардың білетін тақпақтарын айтқызуға болады.

Картотека № 12

«Нан дастарханға қалай келеді?»

Мақсаты: *Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөніндегі балалардың білімдерін толықтырып жүйелеу. Діқаншылардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу.*

Сөздік қорын толықтыру:
майдалау, себу, діқаншы, комбайын, элеватор, диірмен.

Көрнекіліктер: *егін даласына қажетті суреттер*

Тақпақ: *Өтебай Тұрманжанов*

*Ей, балалар, балалар,
Болмаңдар, сірә, нанға тар.*

*Өмірдің алтын арқауы -
Нан қиқымын шашпаңдар,
Теріп алып, қастерлеп.*

Торғайларға тастаңдар.

*Картотека №13
«Мамандықтың бәрі жақсы»*

Мақсаты: Балаларды әр түрлі мамандықпен таныстыру, еңбекті құрметтеуге дағдыландыру, өз еліне пайдалы бола білуге тәрбиелеу.

Көрнекіліктер: әр түрлі мамандықтар суреттері

Ойын барысы: суреттер тақтаға іленеді. Бала өзі қалаған мамандығын қарап алады да, сол мамандық туралы әңгімелейді. Неге ұнататынын, қандай жақсылығы барлығын әңгімелейді.

Ә.Мұсаханов

«Менің мамам- дәрігер»

*Іш ауырса, тіс ауырса,
Мамам дәрі береді.*

*Барлық ана, барлық бала,
Оны жақсы көреді.*

Картотека №14
«Өзім және отбасым»

Мақсаты: *Отбасындағы қарым - қатынас мәдениеті туралы түсінік беру, бақытты жанұяның қандай болу керектігін кеңінен түсіндіру.*

Үлкенді үлгі, кішіні мақтан етуге, отбасының бірлігін сақтап, жанұяның мақтаны болуға тәрбиелеу.

Ойын шарты: *суреттер бойынша әңгіме жүргізу.*

Бір үйде біз нешеуіміз?

Кел санайық екуміз

Бас бармағым атам.

Балан үйрек әжем

Ортан терек әкем

Шылдыр шүмек анам

Кішкентай бөбек мен

Балалар санамақты тыңдап, тәрбиешінің артынан қайталайды. Саусақтарымен санап көрсету арқылы санамақты қайталайды.

Картотека №15
«Әдептілік»

Мақсаты: Балаларды «жақсы»
«жаман» сөздерінің мағынасы мен
оларды орынды қолдануға үйрету.
Бала бойына мейірімділік,
қайырымдылық, адамгершілік және
де басқа жақсы әдеттердің
орнығуына барынша мүмкіндік
жасау.

Ойын шарты: Столдың үстінде
бірнеше суреттер жатыр. Сол
суретті алып, суреттегі іс -
әрекетің не туралы екенін айтып
«жақсы» немесе «жаман» іс -
әрекетін ажыратып айтады.

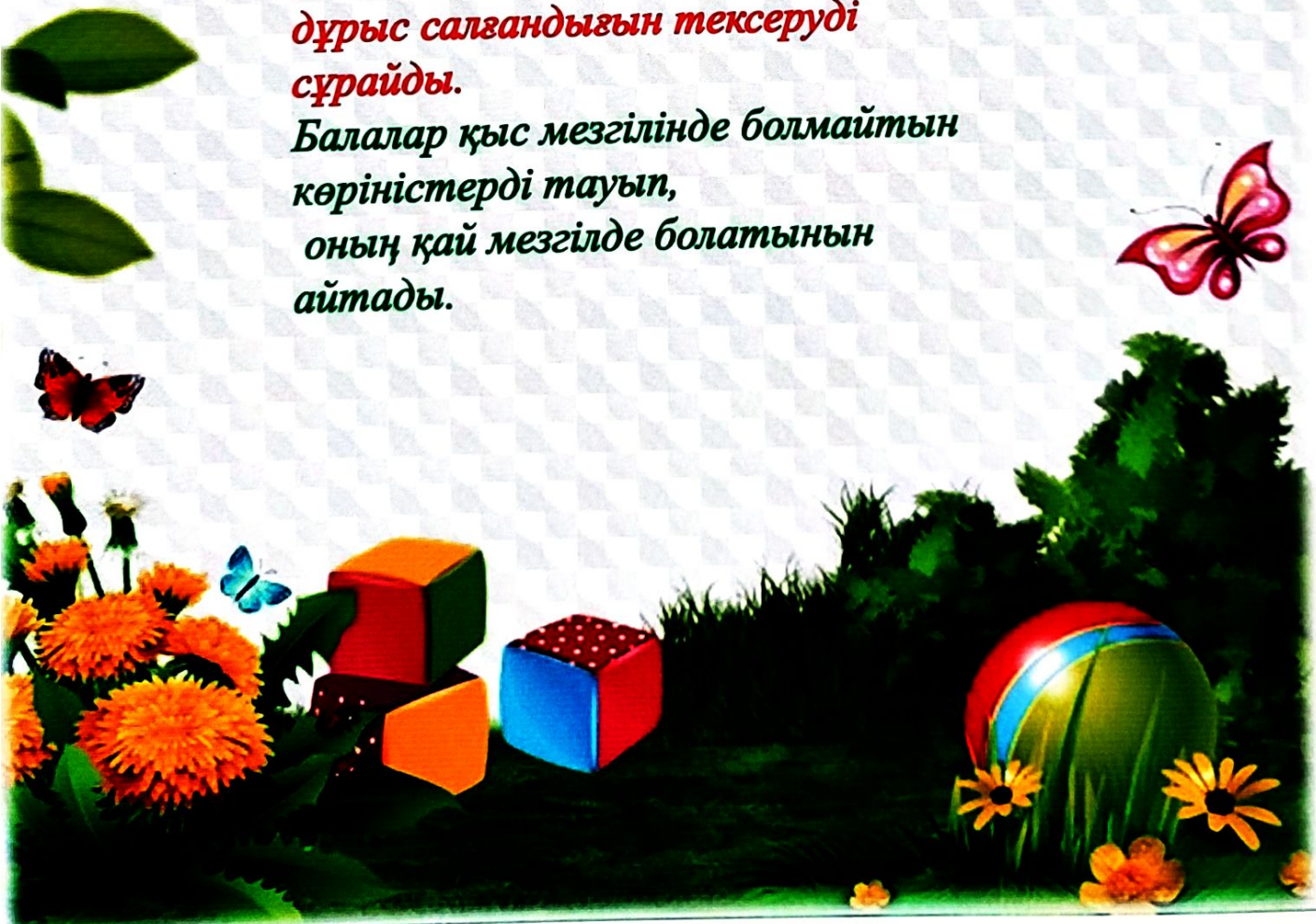
Картотека №16
«Суретші қай жерде қателесті?»

Мақсаты: Балалардың ойлау қабілетін дамыту, суреттегі сәйкессіздікті таба алға үйрету.

Ойынның мазмұны.

Тәрбиеші суретшінің «Қыс» тақырыбына сурет салғанын айтады. Балалардан оның бәрін дұрыс салғандығын тексеруді сұрайды.

Балалар қыс мезгілінде болмайтын көріністерді тауып, оның қай мезгілде болатынын айтады.

Картотека № 17
Сиқырлы суреттер

Мақсаты: балалардың логикалық ойлау қабілетін, ес, зейін, қабылдау процесстерін дамыту.

Ойынның құрал-жабдықтары:
әр түрлі сурет бөлінділері.

Ойын барысы: Балалар алдарындағы үлгі бойынша бөлінділерден сурет құрайды. Сурет бойынша әңгіме құрауды ұсыну.

Картотека №18
Бақша да ма, бау да ма?

Мақсаты: Жемістер мен көкөністер туралы мағлұмат беру. Олардың айырмашылықтарын түсіндіру
Ойынның барысы: Тәрбиеші балаларға жемістер мен көкөністердің суреттерін көрсету арқылы олардың атауларын айтқызады.

Сонан соң көкөністердің жерде, жемістердің талда өсетінін түсіндіру арқылы сұрақтар қойып, балалардың ойынға қызығушылықпен қатыстырады

Көрнекілігі: Жемістер мен көкөністердің суреттері

Картотека №19
«Нан қалай жасалады»

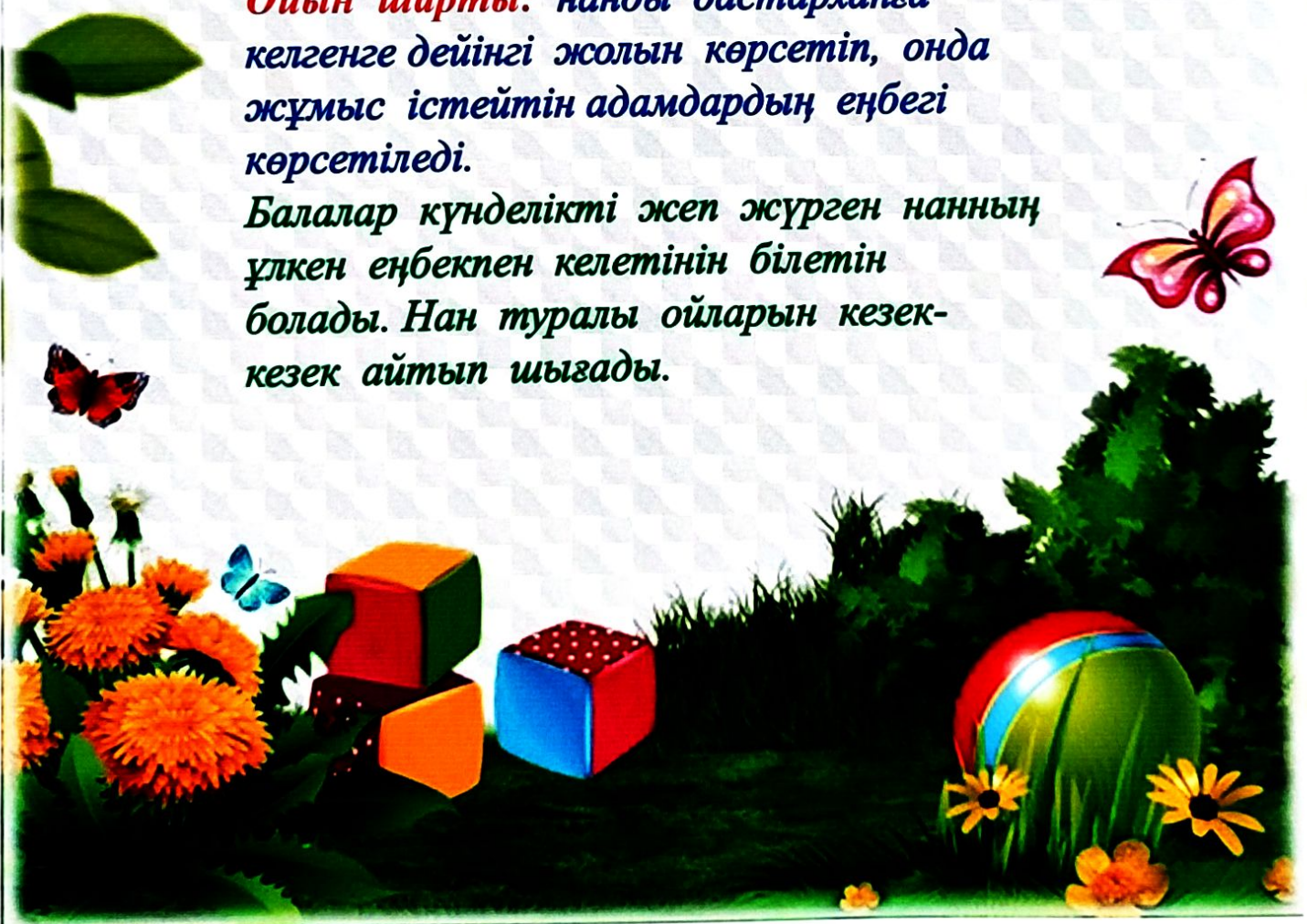
Мақсаты: балаларға нанның жасалу жолын түсіндіру. Нан жасауға қатысатын адамдар еңбегін бағалау, қадірлеуге тәрбиелеу.

Нанды құрметтеуге үйрету.

Көрнекілік: нан, бидай масағы, ұн.

Ойын шарты: нанды дастарханға келгенге дейінгі жолын көрсетіп, онда жұмыс істейтін адамдардың еңбегі көрсетіледі.

Балалар күнделікті жеп жүрген нанның үлкен еңбекпен келетінін білетін болады. Нан туралы ойларын кезек-кезек айтып шығады.

Картотека № 20
«Бұл қандай құс?»

Мақсаты: белгілі бір ерекшеліктеріне қарай құстардың суреттеуге үйрету және оларды ажырата білу.

Көрнекіліктер: құстардың суреттері.
Ойын барысы: Жүргізуші қарлығаш пен тоқылдақтың суреттерін балаларға көрсетіп, әр қайсының ерекшелігін суреттеп беруді ұсынады.

Бұл құстарды тағзы қалай атауға болады? Олардың қандай пайдасы бар? (тоқылдақ орман дәрігері, қарлығаш адамның досы)

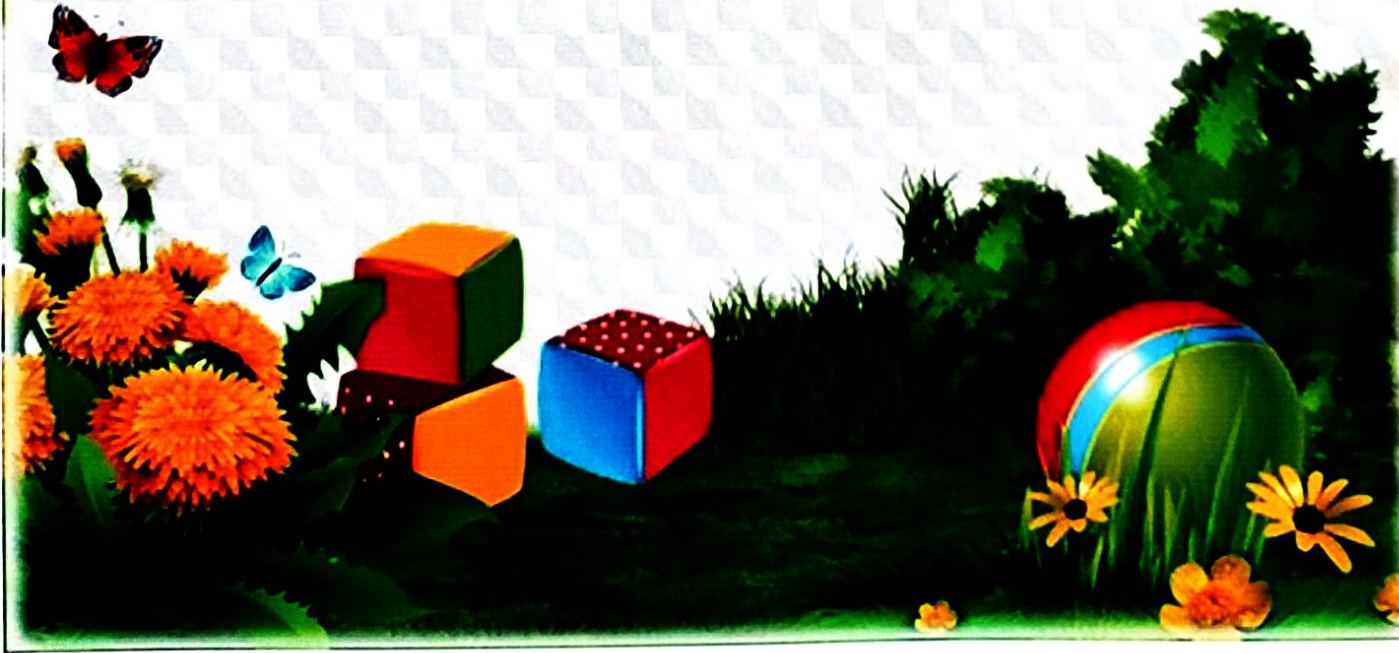
Картотека № 21
«Бұл қай мезгіл?»

Мақсаты: қыс мезгілінің ерекшеліктері мен өзгерістерін ажыратып айтқызу. Ойын түрлерін түсіндіру. Сөздік қорын байыту.

Көрнекіліктер: Қыс мезгілінің суреттері.

Ойын шарты: Қыс мезгіліндегі суреттерді қарай отырып, қысқы ойындар туралы айта отырып, шана, шаңғы, аққала суреттерін құрастыру.

Көркем сөз: Ауыл алды ақшақар,
Ақша қарда балалар.
Соғып жатыр аққала,
Жалқауы жоқ жұмысқа.

Картотека № 22

«Қыстап қалған құстар?»

Мақсаты: белгілі бір ерекшеліктеріне қарай құстардың суреттеуге үйрету және оларды ажырата білу.

Көрнекіліктер: қыстап қалған құстардың суреттері.

Ойын барысы: Жүргізуші қарға мен торғайдың суреттерін балаларға көрсетіп, әр қайсының ерекшелігін суреттеп беруді ұсынады. Мыс: Қарға қара, торғайдан үлкен т.б.

Көркем сөз: Тақпақ
Торғай, торғайсың
Жақын келіп қонғайсың
Жем берейін тойып ал,
Сонда торғай тоңбайсың

